

Oulun seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus valtion kanssa

Kaupunkisuunnitteluseminaari
16.10.2019

Claes Krüger, kehittämisspäälikkö

OULU

oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Maankäytön, liikenteen ja asumisen (MAL) –sopimus 2020-2031

- MAL-sopimus perustuu Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämistä.
- Sopimuksissa määritellään 12 vuoden kehityspolku sekä konkreettiset toimenpiteet vuosille 2020–2023.
- Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin.

- **MAL sopimus**

Sopimuskaudella tavoitellaan

- seudun elinvoimaisuuden lisäämistä
- seudun saavutettavuuden parantamista kestävin kulkutavoin
- houkuttelevuutta asukkaiden ja yritysten näkökulmasta
- riittävää ja kohtuuhintaista asuntotuotantoa sekä monipuolista asuntojen hallintamuotojakaumaa, riittävää asemakaavavarantoa
- työpaikkojen ja elinkeinoelämän kasvua tukeva maankäyttöpolitiikka
- tehokasta ja taloudellista yhdyskuntarakennetta, joka tukee kestävästä liikkumisesta
- kestäviin liikkumisen ja kuljettamisen ratkaisuihin siirtymistä
- lähimatkailemisen ja -virikistyskohteiden vetovoimaisuutta
- turvallista ja terveellistä elinympäristöä

- **MAL sopimus**

Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä

Tavoitetila 2030+: Vuonna 2030 kestävien kulutusapojen osuus Oulun seudulla ylittää 50 %. Sekä kävelyn ja pyöräilyn että joukkoliikenteen osuus matkoista ja suoritteista kasvaa MAL-sopimuskaudella 2020–2023 . Maankäytöllä tuetaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä. Yhdyskuntarakennetta eheytetään ja uudet asuin- sekä työpaikka-alueet sijoitetaan pääosin nopean joukkoliikenteen käytäviin ja solmukohtiin. Oulun seutu on saavuttanut kansalliset päästövähennystavoitteet vuoteen 2030 mennessä.

- MAL sopimus

Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä

Kärkitoimenpiteitä muun muassa:

- Oulun seudun kehityskuva 2030+ ja seudun tulevaisuuden joukkoliikennemuotojen selvittäminen.
- Selvitykset, strategiat ja toimenpiteet, joilla vaikutetaan kulkutapaosuuksiin (mm. pysäköinti, sähköautojen lautausinfra)
- Maankäytön ja liikenteen ilmastovaikutusten arvioinnin työkalu ja toimintamalli.
- Työpaikkojen sijoittamisen arviointiin YKR-demo toimintamalli.
- Joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen mm. joukkoliikennestrategian toimilla, parantamalla keskustan läpäisevyyttä ja uudistamalla joukkoliikenteen informaatiojärjestelmä.
- Sote-matkojen yhdistelyn laajentamisen selvittäminen koko seutua palvelevaksi.
- Kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen mm. toteuttamalla Oulussa baanaverkkosuunnitelmaa ja rakentamalla tarpeita vastaavaa baanaa seudun jokaiseen kuntakeskukseen sekä tunnistamalla keskustojen kävelyvyöhykkeet ja kehittämällä niitä.

- **MAL sopimus**

Asuminen ja elinympäristön laatu

Tavoitetila 2030+: Oulun seudun elinympäristön ja asumisen laatu ovat alueen vetovoimatekijöitä. Monipuolisella asuntotuotannolla tuetaan sosiaalista kestävyyttä. Asuminen, palvelut ja virkistysalueet sijoittuvat yhdyskuntarakennetta eheyttävästi ja hiilineutraalisuutta tukevasti. Oulun seudulla liikkuminen ja asuminen on turvallista ja terveellistä.

- MAL sopimus

Asuminen ja elinympäristön laatu

Kärkitoimenpiteitä muun muassa:

- Asuntovaranto pidetään pitkäaikaisen asuntotuotantarpeen tasolla.
- Valtio osoittaa 40 –vuotisille korkotukivuokra-asunnoille 3 000 euron asuntokohtaisen käynnistysavustuksen (20 % korotettuna puurakenteisille). Lisäksi valtio osoittaa kunnille kunnallistekniikka avustusta.
- Osallistuminen ympäristöministeriön lähiöohjelmaan ja kestävän kaupunki – ohjelmaan.
- 4-vuotinen auttava yhteisö -hanke.
- Kuntien ilmastotyö ja ilmasto-ohjelmien toteuttaminen. Oulun kaupungin kansainvälinen Making City -hanke, jossa kehitetään vähähiilisyyttä.
- Seudun kunnat sitoutuvat ehkäisemään asunnottomuutta.
- Kestävän ja energiatehokkaan rakentamisen pilottihankkeet, joissa edistetään esim. puurakentamista.
- Oulun asuntomessut järjestetään vuonna 2025. Lisäksi Oulun kaupunki hakee Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026.
- Virkistys- ja vapaa-ajanalueiden suunnitelman (VIVA) päivitys ja toteutus.
- Kävelyllä ja pyöräilyllä edistetään terveyttä ja hyvinvointia. Liikenneturvallisuudessa tavoitteena on nollavisio. Edistäminen sekä jatkuvilla kävelyn ja pyöräilyn sekä liikenneturvallisuuden toimintamalleilla että infrastruktuuria parantavin kustannustehokkain investointihankkein.

- **MAL sopimus**

Seudun elinvoimaisuutta tukevat maankäyttö- ja liikennehankkeet

Tavoitetila 2030+: *Oulun seutu on Pohjoisen-Suomen logistinen keskus, jonka toimivat liikenneyhteydet ja maankäyttö tukee koko pohjoisen kasvua. Seudun saavutettavuus, toimivuus ja viihtyisyys tukevat työvoiman saatavuutta. Seutu on pääkaupunkiseudulta ja kansainvälisesti hyvin saavutettavissa.*

Oulun seudulla matka- ja kuljetusketjut ovat toimivia ja kestäviä. Tavara- ja henkilöliikenteen solmupisteet ovat selkeitä ja houkuttelevia.

- MAL sopimus

Seudun elinvoimaisuutta tukevat maankäyttö- ja liikennehankkeet

Kärkitoimenpiteitä muun muassa:

- Kaksoiraide Liminka-Oulu osana koko pääradan suunnittelua ja kehittämistä. Suomi-rata hankeyhtiö.
- Poikkimaantien kehittäminen ja Oritkarin kolmioraide.
- Itä- ja pääradan yhdistävä kolmioraide.
- Oulun seudun kuntien kaikkien asemanseutujen ja rapihojen kehittäminen. Oulun asemakeskus.
- Lentoaseman saavutettavuuden kehittäminen (maayhteydet).
- Kaupunkiseudun yhteinen logistiikkavisio ja logistiikkakeskusverkon kehittäminen.
- Keskusten ja innovaatiokampusten elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa tukeva maankäyttö. Linnanmaan alueen yhteydet ja liikennejärjestelyt.
- Valtatien 4 Oulu-Kemi -välin kehittäminen lin ohitustiellä.
- Valtateiden 4 ja 8 liikennejärjestelyt Limingassa ja Tyrnävällä.
- Älyliikenteen palvelut ja pilotit
- Oulu-Helsinki C-lion2 –merikaapeli.

- **MAL sopimus**

Kustannustehokkaat (KUHA) kehittämishankkeet

Valtio rahoittaa 5 miljoonalla ja kunnat 5 miljoonalla kustannustehokkaita kehittämishankkeita vuosina 2020-2023.

Alustava suunnitelma rahan jakautumisesta:

- Kehityskuva maankäyttö, liikennemalli ja elinvoima: 0,5 milj.
- Kävely ja pyöräily (+liikenneturvallisuus): 5 milj.
- Joukkoliikenne, 3 milj.
- Liikenteen hallinta, 1,5 milj.

- **MAL sopimus**

Kuntien info-/kuulemiskierros parhaillaan menossa

Sopimusluonnoksen valmistelutyö jatkuu myös info- ja kuulemiskierroksen aikana

- Liikenneviraston ja Traficomien hankkeiden (Kärkihankkeet ja Kuha – hankkeet) arviointi.
- Kirjoituspalaveri 24.10 valtionhallinnon kanssa.
- Lisäksi mahdollinen kommenttikierros ennen ohjausryhmän kokousta.
- Seuraava MAL –ohjausryhmän kokous 6.11.2019

Sopimuksen hyväksyntä kunnissa loppuvuonna 2019 ja sopimuksen allekirjoitus tapahtuu joului-/tammikuussa.

- **MAL sopimus**